O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:	**"TASDIQLAYMAN"**
№ 60920100 - IIN1310	SamDU rektori:
IIN1410	______________ R.I.Xalmuradov
2024 yil "10" 14______	2024 yil "__"________

IJTIMOIY ISH NAZARIYASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	**900000 –**	**Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot;**
Ta'lim sohasi:	**920000 –**	**Ijtimoiy ta'minot.**
Ta'iim yo'nalishi:	**60920100 –**	**Ijtimoiy ish**

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
IIN1310 IIN1410	2025-2026	III-IV	10	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek	Haftadagi dars soatlari 6	
1. Fan nomi		Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami (soat)
Ijtimoiy ish nazariyasi		80 (III-semestr) 52 (IV-semestr) **Jami - 132**	100 68 **Jami - 168**	180 120 **Jami -300**

2.

I. Fanning mazmuni

Bugungi kunda ijtimoiy ish – o‘z hayotiy muammolarini mustaqil hal etishga, ko‘p holatlarda yashashga qiynalgan insonlarga yordam ko‘rsatishga yo‘naltirilgan faoliyatning o‘ziga hos turidir. Jahon tajribasida aholining zaif qatlamlari-qariyalar, imkoniyati cheklangan insonlar, muammoli oilalar,qiyin hayotiq muammolarga duch kelgan insonlar,shu jumladan bolalarga yordamni malakali mutaxasislar – ijtimoiy ishchilar tashkil etadilar va amalga oshiradilar.

Ijtimoiy ish nazariyasi fanining asosiy maqsadi talabalarda ijtimoiy ishning mazmun mohiyati, shakllari, metodlari, texnologiyalari, axloq tamoyillari va huquqiy ta’minoti borasida batafsil taassurot hosil qilishdan iborat. Shuningdek, talabalarda jahon sivilizatsiyasida yordam va qo‘llab-quvvatlash institutlarining tarixiy shakllari, modellarining rivojlanishining evolyusion yo‘li haqida tizimli tasavvur shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifalari: talabalarni yuqorida ko‘rsatilgan ijtimoiy xizmat ko‘rsatish faoliyati bo‘yicha amaliy ko‘nikmalar hosil qilish, tizimli va mustaqil fikrlashga, jamiyatda barcha insonlariga yordam ko‘rsatish tamoyillarini targ‘ib etishga o‘rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

IJTIMOIY ISH NAZARIYASINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI

1-mavzu. Ijtimoiy ish nazariyasining falsafiy, psixologik va sotsiologik ustqurmasi

Ijtimoiy ish xususiy nazariyalari rivojlanishining metodologik asoslari. Metodologiya nazariy faoliyatni qurish tamoiyllari tizimi sifatida. Ijtimoiy ishning dunyoqarash konsepsiyasi. Ijtimoiy ish psixologiyasi, nazariy, metodologik, tuzilmaviy asoslari funksiyalari. Funksional nazariy yondashuv. Funksional, radikal-tuzilmaviy, radikal-gumanitar va interpretativ sotsiologik paradigmalar yo‘nalishidagi ijtimoiy ish konsepsiyalari.

2-mavzu. Ijtimoiy ishda fenomenologik yondashuv

Dunyoni anglashda fenomenologik yondashuv. E.Gusserlning hayotiy dunyo nazariyasi. Fenomenologicheskaya orientatsiya na ponimanie mira. Teoriya jiznennogo mira E.Gusserlya. A.Shyus fenomenologik sotsiologiya asoschisi. Ijtimoiy ish kasbiy sohasida anglash muammosining refleksiv-konseptual, refleksiv-nokasbiy, dolzarb-vaziyatli, kommunikativ-shaxsiy jihatlari. Refleksiya o‘zlikni anglash sohasi sifatida.

3-mavzu. Ijtimoiy ish tamoyillari va metodlari

Ijtimoiy ish tamoiyllari – bosh g‘oyalari, ijtimoiy ish organlari faoliyatining qoida va me’yorlari. Ijtimoiy ish metodlarini tukumlash. Ijtimoiy ish metodlarining ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy-taqsimlovchi, psixologik-pedagogik guruhlari, ularning samaradorligi. Ijtimoiy ish tamoiyllari va metodlarining o‘arob bog‘liqligi va farqlari. Ijtimoiy ishning asosiy metodlari.

Individual ish metodlari; guruhlarda ishlash metodlari; jamoada ishlash

metodlari; ijtimoiy-psixologik metodlar; ijtimoiy-statistik metodlar; tashkiliy metodlar; psixologik modellashtirish metodlari; kommunikativ metodlar. Sotsial menejment. Ijtimoiy ish o'quv fani sifatida. Ijtimoiy ish xodimlarini tayyorlashning asosiy yo'nalishlari. «Ijtimoiy ish nazariyasi va amaliyoti» kursining mazmuni va tuzilishi, uning ijtimoiy-gumanitar fanlar bilan bog'liqligi.

4-mavzu. Jamiyat hayoti turli sohalarida ijtimoiy ish

Ijtimoiy himoya ijtimoiy ish shakli sifatida. Aholi ijtimoiy muhofazasini ta'minlovchi hokimiyat organlari tuzilishi. Oila ijtimoiy ish ob'ekti sifatida. Oilani ijtimoiy muhofazalash. Oilaga ijtimoiy xizmat ko'rsatish. Sog'liqni saqlash sohasida ijtimoiy ish. Aholiga ijtimoiy-tibbiy xizmat ko'rsatish.

Tibbiy-ijtimoiy ishning asosiy yo'nalishlari. Aholi jimoniy madaniyati va sog'lig'i sohasida ijtimoiy ish. Bandlik sohasida ijtimoiy ish. Aholi bandligi sohasida davlat siyostai. Davlat ijtimoiy siyosati shakllari va ro'yobga chiqarish metodlari. Qishloq joylarida ijtimoiy ish.

Ijtimoiy ish xususiyatlarini belgilovchi omillar. Qishloqga xos muammolar. Etnik muhitda ijtimoiy ish. Ijtimoiy-etnik muhitda konfliktlarni hal qilishda ijtimoiy ish xususiyatlari. Penitensiar muassasalarda ijtimoiy ish: o'ziga xoslik va asosiy vazifalari.

5-mavzu. Zamonaviy dunyoda aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash modellari

Aholini ijtimoiy himoya qilish: tushuncha, maqsad va vazifalar. Ijtimoiy himoya turlari. Ijtimoiy himoya tizimi. Chet mamlakatlarda ijtimoiy himoya tizimi. Ijtimoiy himoya modellari: liberal, sotsial-demokratik, konservativ (korporativ). Ijtimoiy himoyaga yo'lning yaxshilanishi.Jahon tajribasi kontekstida ijtimoiy himoya institutlari. O'zbekistonda ijtimoiy himoya tizimi ... Transformatsiya jarayonlari. Hozirgi davrda

faoliyat yuritayotgan ijtimoiy himoya institutlari. Farovonlik jamiyati konsepsiyasi.

6-mavzu. Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimida davlat va nodavlat tashkilotlari

Aholini ijtimoiy himoya qilish davlat tashkilotlari. Xususiy ijtimoiy tashkilotlar. Nodavlat, notijorat tashkilotlar faoliyati. Ko'ngillilar tashkilotlari. Ijtimoiy xizmatlarning o'zaro hamkorligining shartnoma tizimi. Xalqaro xayriya tashkilotlari (Qutqarish Armiyasi, Xalqaro qizil xoj jamiyati va. xakozo).

7-mavzu. Ijtimoiy ishchi kasbi: zamonaviy talablar

Ijtimoiy ishchining professional faoliyatining xarakteri. Maxsus ijtimoiy ish. Chet elda ijtimoiy ishchilarni tayyorlash tizimi. Ijtimoiy ishchilarning faoliyati va bandlik sohasi. Ijtimoiy ishda supervizorlik. Ijtimoiy ish mijozlari. Ijtimoiy ishchiningprofessional muloqotida etik standartlar. Ijtimoiy ishda etik dilemmalar va tamoyillar. Ijtimoiy ish inson xuquqlari falsafasining amalga oshishi sifatida

8-mavzu. Ijtimoiy ish nazariyasida mijoz bilish ob'ekti sifatida

«Ijtimoiy ish mijozi» tushunchasi. Ijtimoiy ish nazariyasida amaliy metodlar: individual ish metodi; guruhli ish metodi; jamoa (mikro muhit) da ishlash. Ijtimoiy ishda mijoz shaxsiga psixologik yondashuv. Mijoz bilan ishlashning zamonaviy metodlari: bixeviorial yondashuv, geshtalt-terapiya, kognitiv terapiya, majmuali yondashuv, oilaviy terapiya, psixosotsial yondashuv.

9-mavzu. Ijtimoiy ishning umumiy texnologiyalari

Ijtimoiy ish texnologiyasi tushunchasi mohiyati. Mijoz bilan ishlashda sotsial tashhis texnologiyasi. Jamiyatda shaxsning krizisli holati va deviant hulq-atvori sotsial profilaktikasi.

Sotsial moslashuv tushunchasi mohiyati. Sotsial terapiya jarayonini tartibga solish texnologiyalari. Sotsial reabilitatsiya: tushuncha, metod, tamoyillar.

10-mavzu. Ijtimoiy ish nazariyasi va amaliyotida kasbiy kompetentlik

Ijtimoiy ish xodimining kasbiy roli. Mutaxssisni kasbiy tarbiyasi va tayyorgarligi muammolari. Ijtimoiy ish xodimining kasbiy andazalari. Ijtimoiy ish xodimining axloq andazalari. Ijtimoiy ish bo'yicha kasbiy yaroqlilik mezonlari.

Ijtimoiy ishda kasbiy xatarlar. Kasbiy stress va hissiy ko'yish simptomlari. Kasbiy stresslarni engishda mutaxassis yordami. Ijtimoiy ish xodimi asosiy vazifalari asosida unga qo'yiladigan talablar. «ijtimoiy tashhis» qo'yish qobiliyati. Ijtimoiy ishni tartibga solish qonunlari va me'yorlarini bilish. Ijtimoiy himoyaga muhtoj turli ijtimoiy qatlamlar bilan ishlay olish. Kutilmagan vaziyatlarda qaror qabul qilish va tashkiliy ko'nikmalar. Ijtimoiy ish xodimining shaxsiy sifatlari, uning qadriyatli yo'nalishlari, o'zi-o'zini nazorat etish qobiliyatlari

11-mavzu. Sotsial konflikt nazariyasi

R.Darendorf tomonidan jamiyatning konfliktli modeli sotsiologik konsepsiyasining ishlab chiqilishi. L.Kozerning pozitiv-funksional konflikt nazariyasi. Sotsial konflikt tushunchasi. Sotsial konfliktning asosiy funksiyalari. Konflikt tiplari. Konfliktlarning kelib chiqish sabablari. Ijtimoiy tengsizlik, rollar tengsizligi sotsial konflikt asosi sifatida.

12-mavzu. Ijtimoiy ish mutaxassis kasbiy faoliyati tarkibiy qismlari

Ijtimoiy ish bo‘yicha mutaxassisning kasbiy shakllanishi. Professionallashuv ma’lum kasb bo‘yicha jamiyat va insonda tassavvur hosil qiluvchi makrojarayon.

Ijtimoiy ishning institutlashuvi jarayoni. Amaliyotning o‘ziga xos shakli hisoblangan ijtimoiy ishda mutaxassis mehnati xususiyatlari. Ijtimoiy ish xodimining turli kasbiy rollari va fnuksiyalari. Ijtimoiy ish xodimining kasbiy mahorati.

13-mavzu. A.Maslou va uning Ehtiyojlar nazariyasi

Hamkasblr va hamkor mutaxassislar bilan ishchi munosbatlarni yo‘lga qo‘yish. Samarali ishchi munosbatlarni qo‘llab-quvvatlash va rivojlantirish. Tashkilotda barqaror ruhiy-ijtimoiy muhitni sqlb turish. G‘oya va ma’lumotlar bilan bo‘lishish qobiliyati. Malaka oshirish va fikr almashish zaruriyati. Hamkorlik samradorligini ta’minlashda muassasa va tashkilotlararo munosbatlarni muvofiqlashtirish muammolari.

14-mavzu. Ijtimoiy ishda kuchli tomonlar nazariyasi

Ijtimoiy ish xodimi kasbiy mahorati. Professional mutaxassis sifatida o‘zini taqdim eta olish qolibiliyatini rivojlantirish. O‘z kasbiy faoliyati va ish vaqtini rejalashtirish. O‘zining ojiz va kuchli tomonlarini to‘g‘ri baholash. Kasbiy kuyish holati profilaktikasi va undan chiqishning autotreninglari.

15-mavzu.Ijtimoiy ishda bola shaxsi rivojlantirishi nazariyasi

Ijtimoiy ish amaliyotida sohalararo majmuali ko‘mak tizimi faoliyatini muvofiqlashtirish muammolari

Ijtimoiy ish xodimining muvofiqlashtiriuvchilik va yo‘naltiruvchilik faoliyatiga qo‘yiladigan talablar. Mijozga ko‘maklashishda sohalararo majmuali

yondashuvni qo‘llay olish. Turli muassasa, tashkilot va mutaxassislar faoliyatini muvofiqlashtirishda keys-menejment ko‘nikmalari.

16-mavzu. Ijtimoiy ish xodimining muloqot malakalari

Mijozlar, bolalar, hamkasb va boshqa mutaxassislar bilan shaxslararo muloqotga kirishish malakalarini hosil qilish bo‘yicha nazariy asoslar. Muloqotga kirishishning asosiy malakalari. Verbal va noverbal muloqot. Mijoz bilan ilk muloqotni o‘rnatish malakalarini rivojlantirish mashqlari. Imkoniyati cheklangan insonlar bilan alohida muloqot shakllari. Kamsitishga qarshi muloqot shakli.

17-mavzu. Ijtimoiy ishda muammolar echimi. Ijtimoiy tizimlar va ijtimoiy ish.

Tizim va jamiyat munosabatlari. Maqsadli yo‘naltirilgan ijtimoiy ish. Oila bilan ijtimoiy ish. Nogironligi bor bolani nazariy tahlil etish tizimi. Ijtimoiy ishda tizimli yondoshuvning tanqidi.

18-mavzu. Ijtimoiy ishda kommunikativ tizimlar.

Aloqa axborot almashinuvi usuli sifatida. SHaxslararo aloqa, uni aktuallashtirish shartlari va asosiy vazifalari. Gaplashish odobi. Aloqa turlari: vizual, verbal,

19-mavzu. Ijtimoiy ish amaliyotida konfliktlarni hal qilishning interfaol usullari

Konfliktlarni hal qilishning o‘yinli shakllari va metodlari. Interospeksiya metodi. Empatiya metodi. Tanglikni tarqatish texnikalari. Tanglikni tarqalishiga halal beruvchi omillar tahlili. Mijoz uchun qo‘lay jismoniy va ruhiy muhitni yaratish talablari. Roli o‘yinlar konfliktli holatni ob’ektiv baholash usuli sifatida. Kompromiss va konsensus. Ikki yoqlama manfaatli qaror qabul qilish qobiliyati. Konfliktli vaziyatda munozara yurish ko‘nikmalari.

20-mavzu. Sog'liqni saqlash tizimida ijtimoiy ish muammolari.

«Sog'liq», «sog'lom turmush tarzi» tushunchalari mohiyati. Sog'liqni saqlash tizimida ijtimoiy ish muammolari. Ayollar reproduktiv sog'lig'i. Abort muammosi va oilani rejalashtirish. OITS sotsial, tibbiy, psixologik-pedagogik muammo sifatida. Aholi ruxiy sog'lomligi muammolari.

21-mavzu. . E.Dyurkgeym anomiyasi – rasmiylashtirilmagan qoida va me'yorlar tizimisiz hayot.

Deviant xulq-atvor muammosi va ijtimoiy ish: aholi turli guruhlari bilan ishlash xususiyatlari. E.Dyurkgeym anomiyasi – rasmiylashtirilmagan qoida va me'yorlar tizimisiz hayot. Konformizm muhitning me'yorlari va qadriyatlarini qabul qilish sifatida. Devianthulq-atvorning asosiy funksiyalari: kompensatorlik, kommunikativ, ritualli, maqomli (nufuzli) funksiyalari.

22-mavzu. Deviatsiya va delikventlik: engish strategiyalari.

«Sotsial me'yor» va «og'ish» tushunchalari. Jamiyatda me'yorlar va og'ishlarning relyativ tabiati. Inson va jamiyat haqidagi fanlarda og'mahulq-atvornazariyalari. Zamonaviy jamiyatlarda marginallar va marginallik.

23-mavzu. Ijtimoiy ishning axloqiy-gumanistik manbalari. Ijtimoiy ish xodimiga qo'yiladigan ma'naviy-ma'rifiy talablar

Gumanizm XIV – XVI asrlardagi adabiy-falsafiy va madaniy harakat sifatida. Insonparvarlik tamoyillari va axloq me'yorlarining o'zaro bog'liqligi. Gumanizmning tarixiy o'zgaruvchan qarashlar tizimi sifatida, insonni shaxs

sifatidagi qadr-qimmati, erkinlik huquqi, baht, o‘z qobiliyatlarini ro‘yobga chiqarish va rivojlantirishni anglashdagi roli. Ijtimoiy adolat tamoyili va tengsizlik va jamiyatning sotsial differensiatsiyasi muammolari. Ijtimoiy ish xodimining gumanizm g‘oyalarini tashuvchi sifatidagi roli.

Ijtimoiy ishning axloqiy asoslari va davlat tomonidan o‘rnatilgan inson huquqlari kafolatlari chegaralari. Axloqiy tartibga solishning asosiy yo‘nalishlari. Xudbinlik va altruizm – hayotiy yo‘nalishlar tamoyili. Ijtimoiy ish xodimi burchi kasbiy faoliyat mexanizmi sifatida. Ijtimoiy ish xodimi shaxsiy sifatlari, uning qadriyatli yo‘nalishlari, o‘zini o‘zi nazorat qilish qobiliyati.

III. Amaliy (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ijtimoiy ish tarixi va nazariyasi ilmiy va o‘quv fani sifatida
2. Ijtimoiy ish kasbiy faoliyat shakli sifatida
3. Ijtimoiy ish tarixi va nazariyasi o‘quv kursi va fan sifatida
4. Ijtimoiy ish nazariyasining falsafiy, psixologik va sotsiologik asoslari
5. Ijtimoiy ish tamoyillari va metodlari
6. Jamiyat hayotiy faoliyati turli sohalarida ijtimoiy ish
7. Ijtimoiy ish tizimi
8. Ijtimoiy ish tizimining zamonaviy holati
9. Turlari va modellari turfa xilligi
10. Mijoz ijtimoiy ish nazariyasida bilish ob’ekti sifatida
11. Ijtimoiy ishning umumiy texnologiyalari
12. Ijtimoiy ish nazariyasi va amaliyotida kasbiy kompetentlik
13. Ijtimoiy ish mutaxassisi faoliyatining kasbiy tarkibi
14. Sog‘lom turmush tarzini shakllantirish borasida ijtimoiy ish
15. Zamonaviy oila va uni ijtimoiy muhofazalash muammosi
16. Nogironlar bilan ijtimoiy ish xususiyatlari
17. Jamiyatda bandlik muammosi va ishsizlarga ijtimoiy yordam

18. Ijtimoiy ish tarixi o‘quv fani sifatida
19. Xayriya va diniy e’tiqod
20. Chet elda ijtimoiy ish asoslari
21. Ijtimoiy ish nazariyasi: asosiy maktab va yondoshuvlar
22. Ijtimoiy ishchi kasbi: zamonaviy talablar
23. Zamonaviy dunyoda aholini ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash modellari.
24. Evropa mamlakatlarida aholini ijtimoiy himoya qilish.
25. AQSH da aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi.
26. Aholini ijtimoiy himoyasi tizimida davlat va nodavlat tashkilotlar.
27. Teng xuquqdar va teng imkoniyatlar siyosati.
28. Ijtimoiy ishning xalqaro infrastrukturasi.
29. Insoniy faoliyatning turli sohalarida ijtimoiy ish
30. Zamonaviy jamiyatda oilaga ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
31. Keksalarga ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
32. Imkoniyati cheklangan insonlarga ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
33. G‘arbiy Evropa va AQSH davlatlarida deviant xulq-atvorli bolalar va O‘smirlarga yo‘naltirilgan ijtimoiy ish
34. Rossiyada ijtimoiy ishning rivojlanishidagi asosiy tendensiyalar
35. Ijtimoiy ish tarixi va nazariyasi ilmiy va o‘quv fani sifatida
36. Ijtimoiy ish kasbiy faoliyat shakli sifatida
37. Ijtimoiy ish tarixi va nazariyasi o‘quv kursi va fan sifatida
38. Ijtimoiy ish nazariyasining falsafiy, psixologik va sotsiologik asoslari
39. Ijtimoiy ish tamoyillari va metodlari

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ijtimoiy muhofaza huquqiga ega aholi qatlamlari
2. Aholini ijtimoiy muhofazalash viloyat organlari faoliyatining asosiy yo‘nalishlarini tavsiflang
3. Pensiya masalalari bo‘yicha komissiya va mehnatkashlarni pensiya ta’minotida ularning roli haqida

4. Aholini ijtimoiy muhofazalash tizimi organlari ishida jamoatchilik roli qanday?

5. RBIMM qoshidagi informatsion konsalting xizmati mohiyatini asoslang

6. Pensiya ta'minoti bo'yicha ishni tashkil etishni tavsiflang

7. Nogironlarning mehnat bilan bandligi shakllarini ko'rsating

8. Nogironlar uchun ta'lim muassasalari shakllarini sanang

9. Keksalar va nogironlar uchun internat-uylarini sanang

10. Keksalar va nogironlar uchun internat-uylarga yo'llanma beri shva fuqarolarni parvarishlash tartibini ko'rsating

11. Mexribonlik uylarini tavsiflang

12. Muruvvat uylari tuzilishi

13. SOS –bolalar mahallasi qarovchisiz qolgan bolalar uchun institutsional muassasa sifatida

14. Patronat ota-oa qarovisiz qolgan bolalar deinstitutsionalizatsiyasi sifatida

15. Ijtimoiy xizmat ko'rsatish nima va uning tamoyillari

16. Uyda xizmat ko'rsatish, mehnatga yaroqsiz aholiga xizmat ko'rsatish shakli sifatida

17. O'zbekiston zamonaviy davlatchiligi xususiyatlarini nimalarda ko'rasiz

18. Davlat ijtimoiy siyosatining asosiy yo'nalishlarini sanang

19. Ijtimoiy adolat tamoyili mohiyatini yoriting

20. O'zbekiston jamiyati zamonaviy taraqqiyoti bosqichida ijtimoiy siyosatning bosh vazifalari

21. Ijtimoiy muhofazalashning xalqaro tashkilotlari

22. Ijtimoiy ish xodimi psixogrammasi va kasbiy kompetentlik

23. Kasbiy xatar. Ijtimoiy ishda "Hissiy kuyish sindromi" va uni oldini olish

24. O'zbekistonda bolalarni ijtimoiy muhofazalash yo'nalishlari shakli, metodlari

25. O'zbekistonda oilalarni ijtimoiy muhofazalashning me'yoriy asoslari

26. Zamonaviy O'zbekistonda ayollar o'rni va huquqlari va ularni ijtimoiy muhofazalash

27. Ijtimoiy ish jamiyatning madaniy fenomeni sifatida
28. Ijtimoiy ishda professional hatarlar
29. AQSH ijtimoiy ishchilarining Milliy assotsiatsiyasi
30. Ijtimoiy ishchilarning xalqaro federatsiyasi
31. AQSHda tibbiy sug'urta.
32. AQSHda farzandli oilalarga yordam dasturi
33. Aholini ijtimoiy himoya qilishning Kanada tajribasi
34. Finlyandiyada onalik va bolalik muhofazasi
35. Germaniyada ijtimoiy ta'minot
36. Fransiyadagi nafaqa tizimi
37. AQSH ko'ngillilar milliy tashkilotlari
38. Germaniyada xayriya ittifoqlari
39. Buyuk britaniyada xayriya tashkilotlari faoliyati
40. Vengriya notijorat sektori
41. Xalqaro ko'ngillilar tashkilotlari
42. Germaniyada onalik markazlari
43. Shimoliy Evropa mamlakatlarida oilani rejalashtirish
44. Kanadada ayollar uchun krizis markazlari
45. Chet elda qariyalar uchun oila tipidagi muruvvat uylari
46. Sharqiy Evropa davlatlarida nogironlarning ijtimoiy-mehnat reabilitatsiyasi
47. Osiyo davlatlarida nogironlarga yo'naltirilgan ijtimoiy ish
48. Kekslarga yomon munosabat muammosi va uni hal etish tajribalari
49. Gollandiyada deviant xulqli o'smirlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari
50. AQSHda yosh xuquqbuzarlar bilan ijtimoiy ish
51. Chet ellarda boshpanasiz va qochoq bolalar uchun muassasalar
52. Chet ellarda giyohvand va ichkilikbozlar bilan ijtimoiy ish
53. Jamoada ijtimoiy ishning xususiyatlari
54. Chet elda sog'liqni saqlash muassasalarida ijtimoiy ish
55. Chet elda tergov organlarida ijtimoiy ish tajribasi

KURS ISHI MAVZULARI

1. Muruvvat uylari tuzilishi
2. SOS –bolalar mahallasi qarovchisiz qolgan bolalar uchun institutsional muassasa sifatida
3. Patronat ota-oa qarovisiz qolgan bolalar deinstitutsionalizatsiyasi sifatida
4. Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish nima va uning tamoyillari
5. Uyda xizmat ko‘rsatish, mehnatga yaroqsiz aholiga xizmat ko‘rsatish shakli sifatida
6. O‘zbekiston zamonaviy davlatchiligi xususiyatlarini nimalarda ko‘rasiz
7. Davlat ijtimoiy siyosatining asosiy yo‘nalishlarini sanan
8. Ijtimoiy adolat tamoyili mohiyatini yoriting
9. O‘zbekiston jamiyati zamonaviy taraqqiyoti bosqichida ijtimoiy siyosatning bosh vazifalari
10. Ijtimoiy muhofazalashning xalqaro tashkilotlari
11. Ijtimoiy ish xodimi psixogrammasi va kasbiy kompetentlik
12. Kasbiy xatar. Ijtimoiy ishda “Hissiy kuyish sindromi” va uni oldini olish
13. O‘zbekistonda bolalarni ijtimoiy muhofazalash yo‘nalishlari shakli, metodlari
14. O‘zbekistonda oilalarni ijtimoiy muhofazalashning me’yoriy asoslari
15. Zamonaviy O‘zbekistonda ayollar o‘rni va huquqlari va ularni ijtimoiy muhofazalash

16.Ijtimoiy ish jamiyatning madaniy fenomeni sifatida

17.Ijtimoiy ishda professional hatarlar

18.AQSH ijtimoiy ishchilarining Milliy assotsiatsiyasi

19.Ijtimoiy ishchilarning xalqaro federatsiyasi

20.Ijtimoiy muhofaza huquqiga ega aholi qatlamlari

21Aholini ijtimoiy muhofazalash viloyat organlari faoliyatining asosiy yo‘nalishlarini tavsiflang

22.Pensiya masalalari bo‘yicha komissiya va mehnatkashlarni pensiya ta’minotida ularning roli haqida

	23.Aholini ijtimoiy muhofazalash tizimi organlari ishida jamoatchilik roli qanday? 24.RBIMM qoshidagi informatsion konsalting xizmati mohiyatini asoslang 25.Pensiya ta'minoti bo'yicha ishni tashkil etishni tavsiflang 26.Fransiyadagi nafaqa tizimi 27.AQSH ko'ngillilar milliy tashkilotlari 28. Germaniyada xayriya ittifoqlari 29.Buyuk britaniyada xayriya tashkilotlari faoliyati 30. Vengriya notijorat sektori 31.Xalqaro ko'ngillilar tashkilotlari 32. Germaniyada onalik markazlari 33. Shimoliy Evropa mamlakatlarida oilani rejalashtirish 34. Kanadada ayollar uchun krizis markazlari 35.Chet elda qariyalar uchun oila tipidagi muruvvat uylari 36. Sharqiy Evropa davlatlarida nogironlarning ijtimoiy-mehnat reabilitatsiyasi 37 Osiyo davlatlarida nogironlarga yo'naltirilgan ijtimoiy ish 38.Keksiarga yomon munosabat muammosi va uni hal etish tajribalari 39.Gollandiyada deviant xulqli o'smirlar biian ijtimoiy ish texnologiyalari 40 AQSHda yosh xuquqbuzarlar bilan ijtimoiy ish 41.Chet ellarda boshpanasiz va qochoq bolalar uchun muassasalar 42.Chet ellarda giyohvand va ichkilikbozlar bilan ijtimoiy ish 43. Jamoada ijtimoiy ishning xususiyatlari 44. Chet elda sog'liqni saqlash muassasalarida ijtimoiy ish 45. Chet elda tergov organlarida ijtimoiy ish tajribasi 46.Tizim va jamiyat munosabatlari. 47. Maqsadli yo'naltirilgan ijtimoiy ish. 48.Oila bilan ijtimoiy ish. 49.Nogironligi bor bolani nazariy tahlil etish tizimi. 50.Ijtimoiy ishda tizimli yondoshuvning tanqidi.
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Ijtimoiy ish nazariyasi fanini o‘qitishdan maqsad talabalarni:

Talabalarda ijtimoiy ish kasbiy sohasi, insonni anglash tarmoqlari, uning tamoyillari va asosiy kateogriyalari borasida nazariy bilim hosil qilish

Ijtimoiy ish nazariyasining predmeti, ob’ekti va metodlarini alohida ko‘rsatish. Ijtimoiy ishni fan sifatida talqin etish

Ijtimoiy ishning sotsiologik, psixologik, axloqiy asoslarini tahlil etish

Ijtimoiy ish nazariyasi va amaliyotida qo‘llaniluvchi asosiy tushunchalarni tizimlashtirish

Aholi turli qatlamlari bilan ijtimoiy ishning asosiy yo‘nalishlarini ko‘rsatish

Jamiyat turli sohalarida ijtimoiy ishning asosiy yo‘nalishlari xususiyatlarini belgilash

Ijtimoiy texnologiyalarni umumlashtirish, turkumlash, shuningdek, ularning me’yoriy bazasini tavsiflash

Ijtimoiy ish nazariyasining xorijiy modellarini tahlil qilish

Ijtimoiy ish faoliyatida yuzaga keluvchi nazariy va amali murakkabliklarni ta’riflash

Zamonaviy jamiyatlarda ijtimoiy ishning o‘rni va roli. Rivojlanish istiqbollarini ochib berish

Tarixiy-qiyosiy metod asosida talabalarga chet eldagi va vatanimizdagi xususiy, jamoatchilik va davlat tomonidan ijtimoiy yordam amaliyotining o‘ziga xos tomonlari haqida tushuncha shakllantirish

Talabalarda dunyo mamlakatlarida aholining zaif qatlamlarini qo‘llab-quvvatlashning tarixiy amaliyotiga tizimli, tanqidiy, qadriyatli munosabatni shakllantirish

Talabalarga tarixiy tahlil asosida uning ijtimoiy ishning zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini, uning institutsional shakl va modellarini baholashni o‘rgatishdan iborat

Fanning vazifasiga talabalarni yuqorida ko‘rsatilgan ijtimoiy xizmat ko‘rsatish faoliyati bo‘yicha amaliy ko‘nikmalar hosil qilish, tizimli va mustaqil fikrlashga, jamiyatda barcha insonlariga yordam ko‘rsatish tamoyillarini targ‘ib etishga o‘rgatishdan iborat.

Fan bo‘yicha talabalarning bilimi, malaka va ko‘nikmalariga qo‘yiladigan talablar

– ijtimoiy ishning ob’ekti, predmeti va mohiyati;

– ijtimoiy ishni ob’ektlari va sub’ektlari;

– ijtimoiy ishni nazariya va amaliyot sifatida paydo bo‘lishining asosiy bosqichlari va tendensiyalari;

– ijtimoiy ishning darajalari: shaxsiy, guruhiy, jamoaviy;

– ijtimoiy ishning zamonaviy konsepsiyalari va modellari;

– zamonaviy oila va uni ijtimoiy himoyasi;

– shaxsiy o‘zgarishlar bilan hayotiy muhit aloqasi;

– aholining turli guruh va qatlamlarini ijtimoiy himoya qilish sohasida ijtimoiy siyosat asoslari;

– ijtimoiy ish tarixining mazmun mohiyati;
– filontrop g‘oyasi va mazmuni;
– ijtimoiy ishning tarixiy zaminlari;
– O‘zbekistonda ishtimoiy ishning rivojlanishi va tarixi;
– Evropa mamlakatlarida ijtimoiy ishning vujudga kelish tarixi;
– ijtimoiy ishning akademik taraqqiyoti;
– ijtimoiy ish sohasida dastlabki maktablarning vujudga kelishi;
– Rossiyadagi ijtimoiy ish tarixi;
– ijtimoiy ish tarixida dinlarning roli va o‘rni;
– ijtimoiy ishning xalqaro infrastrukturasi;
– ijtimoiy yordamni ochiq va yopiq shakllari;
– ijtimoiy yordamning asosiy turlari;
– o‘rta asrlardagi jamoaviy xayriya;
– AQSHdagi ilk ijtimoiy maktablar;
– ijtimoiy ish rivojlanishiga xissa qo‘shgan olimlar;
– ijtimoiy himoya;
– ijtimoiy ishchilar Asossatsiyalari;
– ijtimoiy ishda inson huquqlarini himoya qilish;
– oila va bolalarga ijtimoiy yordam ko‘rsatish;
– keksalarga ijtimoiy xizmat ko‘rsatish;
– ijtimoiy yordamning asosiy turlari h***aqida tasavvurga ega bo‘lishi;***
– ijtimoiy ishni asosiy tushuncha va kategoriyalar;
– ijtimoiy ishni shakli va metodlari;
– ijtimoiy ish mutaxassisining kasbiy faoliyatlari;
– ijtimoiy ishning xalqaro-huquqiy me’yorlari va tamoyillari;
– ijtimoiy ishni tashkillashtirish shakllari;
– aholini ijtimoiy himoya qilish tizimini takomillashtirishning mohiyati va tendensiyalarini;
– ijtimoiy ishning rivojlanish tendensiyalarini;
– ijtimoiy ish tarixida mavjud bo‘lgan muammolarni bartaraf etish masallarini;
– aholining yordamga muhtoj qatlamlarini aniqlashni;
– tibbiy, psixologik, ijtimoiy yordamni o‘zaro bog‘lashni;
– o‘zi echimini topish muammoli masalalarda o‘zidan ko‘ra tajribaliroq mutaxassisdan maslaxat so‘rashni;
– ijtimoiy ish rivojlanishidagi tarix va hozirgi zamonni taqqoslay olishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***
– ijtimoiy ishda samaradorlik muammolari;
– ijtimoiy ishda me’yoriy-xuquqiy hujjatlardan foydalanish;
– ijtimoiy texnologiyalarni jamiyat ijtimoiy madaniy rivojlanishi global, milliy va xududiy xususiyatidan kelib chiqqan holda tahlil qilish;
– ijtimoiy xizmatchilar faoliyatidagi nazariy va amaliy qiyinchiliklar va «hissiy kuyish» sindromi;
– nazariy bilimlarni kasbiy faoliyatning samaradorligi va sifatini yaxshilash maqsadida qo‘llash;

	– kasbiy muammolarni hal qilishda kompetentli yondashuv; – ijtimoiy himoyaga muhtoj bo‘lgan shaxslarni aniqlash bo‘yicha faoliyatni muvofiqlashtirish qobiliyati; – XXI asrda ijtimoiy ishni rivojlantirish masalalari va muammolarini tahlil qilish; – ish jarayonida bilimlarni qo‘llay bilish; – mavjud muammolarni echishda tajribalarga suyanish; – turli mijozlar bilan ishlashda tarixiy tahlil va hozirgi kun bilan bog‘lash tushuntira bera olish; – o‘z ish faoliyatiga sidqidildan yondoshish; – mijoz va o‘zi o‘rtasidagi masofani saqlay olish; – ish jarayoni bilan shaxsiy hayotni aralashtirmaslik ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.***
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:** • ma‘ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • Fan zamonaviy pedagogik texnologiyaning “Klaster”, “Bumerang”, “Fikrlar hujumi”, “Munozarali dars”, “FSMU” singari metodlari orqali hamda slaydlar, multimedia namoyishlari bilan o‘tkaziladi va mashg‘ulotlardagi ma’lumotlar multimedia vositalari yordamida taqdimot qilinadi.
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘liq o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1. G’aniyeva M, Latipova N, Negmatov I, Sherov M. Ijtimoiy ish etikasi. T. Fan va texnologiyalar. 2015. 2. G’aniyeva M. Ijtimoiy ish asoslari. T. Chashma print. 2010. 3. G’aniyeva M, Qayumov Q., Sherov M. Ijtimoiy ishga kirish. T. Malik printco. 2021. **Qo‘shimcha adabiyotlar:** 1. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda) . – Toshkent, 2017. 2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.02.2017 yildagi “O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni talablarini amalga oshirish chora-tadbirlari haqidagi” PQ-2752- sonli qarori // www.lex.uz. 3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.05.2019 yildagi

"O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Farmoni. – Toshkent, 2019.

4. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoevning "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi Qarori. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi 05.06.2018 y.N PQ-3775Qarori. – Toshkent, 2018.
5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017.
6. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017.
7. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017.
8. Jane H. Aiken. Law as Social Work. 11 Wash. U. J.L. & Pol'y 63-82 (2003). Georgetown University Law Center, jha33@law.georgetown.edu.
9. Stephanie Charlesworth and turner. Social Work Law. USA: Pearson, 2015.
10. Siobhan Laird. Practical Social Work Law. Analysing Court Cases and Inquiries. University of Nottingham. England: Lengmen is an imprint of Pearson, 2010. – 528 p.

Me'yoriy-huquqiy hujjatlar:

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining «O'zbekiston Respublikasida nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida»gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining «Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish to'g'risida»gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni. – Toshkent: Adolat, 1997.
5. O'zbekiston Respublikasining «Fuqarolarning davlat pensiya ta'minoti to'g'risida»gi Qonuni, 2012 yildagi o'zgartishlar bilan.
6. O'zbekiston Respublikasining «Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risidagi» Qonuni. – Toshkent, 2008.
7. O'zbekiston Respublikasining «Vasiylik va homiylik to'g'risida»gi Qonuni. –

	Toshkent, 2014. 8. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013. 9. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat-ijroiya kodeksi. – Toshkent, 1997. 10. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi. – Toshkent: Adolat, 2013. 11. O‘zbekiston Respublikasi kodekslari. – Toshkent: Adolat, 2013. **Axborot manbalari (saytlar):** 1. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali. 2. www.edu.uz – O‘zbekiston Respublikasi oliy va o’rta maxsus vazirligining portali. 3. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlari milliy portali. 4. www.zionet.uz – O‘zbekiston Respublikasi ta’lim portali.
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O‘quv-uslubiy kengashining 2024 yil “24” 08 1-son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar**: **dots. M.Normamatova** – SamDU, “Sotsiologiya va ijtimoiy ish” kafedrasi dotsenti
9.	**Taqrizchilar:** I.Negmatov – SamDU, “Sotsiologiya va ijtimoiy ish” kafedrasi dotsenti (ichki) Y.Salimov– Samarqand Mahalla uyushmasi bo’lim boshlig’i (tashqi)

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug‘i asosida Fan dasturlari va mustaqil ta’lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma’sul ishchi guruhi:

Rais – M.Normamatova

Sotsiologiya va ijtimoiy ish kafedra mudiri **dots. I.Negmatov**

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti dekani **prof. A.Q. Aymatov**

SamDU o‘quv ishlari bo’yicha birinchi prorektor **prof. A.Soleyev**

Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy munosabatlar fakulteti "Sotsiologiya va ijtimoiy ish" kafedrasi dots. M.Normamatova tomonidan tayyorlangan 60920100 – Ijtimoiy ish ta'lim yo'nalishi uchun tuzilgan "Ijtimoiy ish nazariyasi" o'quv fani dasturiga

TAQRIZ

Ijtimoiy ish nazariyasi fani mazkur yo'nalishlarning asosiy fani bo'lib, xozirgi kunda nihoyatda muhim ekanligi bilan boshqa fanlardan farqlanib turadi. Ijtimoiy ish – o'z hayotiy muammolarini mustaqil hal etishga, ko'p holatlarda yashashga qiynalgan insonlarga yordam ko'rsatishga yo'naltirilgan faoliyatning o'ziga hos turidir. Jahon tajribasida aholining zaif qatlamlari-qariyalar, imkoniyati cheklangan insonlar, muammoli oilalar,qiyin hayotiq muammolarga duch kelgan insonlar,shu jumladan bolalarga yordamni malakali mutaxasislar – ijtimoiy ishchilar tashkil etadilar va amalga oshiradilar.

Bu soha ijtimoiy jihatdan muhim bo'lgan professinal soha bo'lib, u jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlash vazifasini bajaradi, shuningdek davlatning zamonaviy ijtimoiy siyosatini amalga oshirishini, zaif aholi qatlamlariga ijtimoiy xizmatlarningsifati va ommabopligini ta'minlash uchun xizmat qiladi. Ana shuning uchun ham mazkur fanni malaka talablariga kiritilishi ijtimoiy xizmat sohasi standartni ilmiy jihatdan yanada saviyasini oshirishiga sabab bo'lgan deb xisoblayman.

Mazkur o'quv fan dasturi o'quv dasturlariga qo'yilgan talablar asosida tuzilgan bo'lib, barcha bandlari mantiqan to'g'ri joylashtirilgan. O'quv fan dasturining asosiy qismida ijtimoiy ish sohasi bo'yicha umumiy tushunchalar, kategoriyalar va ularni mohiyatini tushuntirish, ijtimoiy ish sohasining yo'nalishlari bilan tanishtirish, fanning asosiy qonun va tamoyillarini umumiy va xususiy jihatlarini ko'rsatib berish, ijtimoiy jarayonlarni tadqiq etish metodlari va dasturi to'g'risida muayyan tassavur uyg'otish, ijtimoiy ish sohasining rivojlanish tendensiyalari mohiyati va mazumunini ochib berish orqali talabalarga ijtimoiy soha vakilining kasbiy bilim va malakasini singdirishdir masalari yoritilgan.

Albatta, ushbu o'quv dasturning o'ziga xos kamchiliklari ham mavjud. Mavzularni yanada kengroq ko'rinishida ko'paytirish zarur deb xisoblayman. Chunki, ushbu fan ijtimoiy ish sohasini xozirgi zamon talablari asosida rivojlantirish bugungi kunning dolzarb muammolari echimini topishga xizmat qiladi deb xisoblayman.

Ammo, yuqoridagi kamchilik yaratilgan o'quv fan dasturining mohiyati va mazmuniga ta'sir etmagan. Shuning uchun ushbu fanning o'quv dasturi universitet o'quv-uslubiy boshqarmaga tasdiqlash uchun tavsiya beraman.

Sh.Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
Psixologiya va ijtimoiy munosabatlar
fakulteti, "Sotsiologiya va ijtimoiy ish"
kafedrasi mudiri dotsent **I.Negmatov**

Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy munosabatlar fakulteti "Sotsiologiya va ijtimoiy ish" kafedrasi dotsenti M.Normamatova tomonidan tayyorlangan 60920100 – Ijtimoiy ish ta'lim yo'nalishi uchun tuzilgan "Ijtimoiy ish nazariyasi" o'quv fani dasturiga

TAQRIZ

Ijtimoiy ish – o'z hayotiy muammolarini mustaqil hal etishga, ko'p holatlarda yashashga qiynalgan insonlarga yordam ko'rsatishga yo'naltirilgan faoliyatning o'ziga hos turidir. Jahon tajribasida aholining zaif qatlamlari-qariyalar, imkoniyati cheklangan insonlar, muammoli oilalar,qiyin hayotiq muammolarga duch kelgan insonlar,shu jumladan bolalarga yordamni malakali mutaxasislar – ijtimoiy ishchilar tashkil etadilar va amalga oshiradilar. Bu soha ijtimoiy jihatdan muhim bo'lgan professinal soha bo'lib, u jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlash vazifasini bajaradi, shuningdek davlatning zamonaviy ijtimoiy siyosatini amalga oshirishini, zaif aholi qatlamlariga ijtimoiy xizmatlarningsifati va ommabopligini ta'minlash uchun xizmat qiladi. Ana shuning uchun ham mazkur fanni malaka talablariga kiritilishi ijtimoiy xizmat sohasi standartni ilmiy jihatdan yanada saviyasini oshirishiga sabab bo'lgan deb xisoblayman.

Ijtimoiy ish nazariyasi fan dasturi o'quv dasturlariga qo'yilgan talablar asosida tuzilgan bo'lib, barcha bandlari mantiqan to'g'ri joylashtirilgan. O'quv fan dasturining asosiy qismida ijtimoiy ish sohasi bo'yicha umumiy tushunchalar, kategoriyalar va ularni mohiyatini tushuntirish, ijtimoiy ish sohasining yo'nalishlari bilan tanishtirish, fanning asosiy qonun va tamoyillarini umumiy va xususiy jihatlarini ko'rsatib berish, ijtimoiy jarayonlarni tadqiq etish metodlari va dasturi to'g'risida muayyan tassavur uyg'otish, ijtimoiy ish sohasining rivojlanish tendensiyalari mohiyati va mazumunini ochib berish orqali talabalarga ijtimoiy soha vakilining kasbiy bilim va malakasini singdirishdir masalari yoritilgan.

Albatta, ushbu o'quv dasturning o'ziga xos kamchiliklari ham mavjud. Mavzularni yanada kengroq ko'rinishida ko'paytirish zarur deb xisoblayman. Chunki, ushbu fan ijtimoiy ish sohasini xozirgi zamon talablari asosida rivojlantirish

bugungi kunning dolzarb muammolari echimini topishga xizmat qiladi deb xisoblayman.

Ammo, yuqoridagi kamchilik yaratilgan o‘quv fan dasturining mohiyati va mazmuniga ta’sir etmagan. Shuning uchun ushbu fanning o‘quv dasturi universitet o‘quv-uslubiy boshqarmaga tasdiqlash uchun tavsiya beraman.

Viloyat Mahalla va oilani qo‘llab-quvvatlash
boshqarmasi “Bandlikka ko‘maklashish,
tadbirkorlik va oilaviy biznesni
rivojlantirish” bo‘limi boshlig‘i.
sotsiologiya fanlari nomzodi   Salimov Yu.G‘.